

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

Protecția avertizorului în interes public

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

www.poca.ro

Protecția avertizorului în interes public

- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii
- *Avertizarea în interes public*: sesizarea făcută cu bună-credință cu privire la orice faptă care presupune o încălcare a legii, a deontologiei profesionale sau a principiilor buneii administrări, eficienței, eficacității, economicității și transparenței - art. 3 lit. a)
- *Avertizorul în interes public*: persoana care face o sesizare potrivit lit. a) și care este încadrată în una dintre autoritățile publice, instituțiile publice sau în celelalte unități prevăzute la art. 2 - art. 3 lit. b)

Faptele care pot constitui subiectul unei avertizări în interes public

- infracțiuni de corupție, infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție, infracțiuni în legătură directă cu infracțiunile de corupție, infracțiunile de fals și infracțiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul;
- infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene;
- practici sau tratamente preferențiale ori discriminatorii în exercitarea atribuțiilor autorităților publice;
- încălcarea prevederilor privind incompatibilitățile și conflictele de interese;

Faptele care pot constitui subiectul unei avertizări în interes public

- folosirea abuzivă a resurselor materiale sau umane;
- partizanatul politic în exercitarea prerogativelor postului, cu excepția persoanelor alese sau numite politic;
- încălcări ale legii în privința accesului la informații și a transparenței decizionale; incompetența sau neglijența în serviciu;
- încălcarea prevederilor legale privind achizițiile publice și finanțările nerambursabile;
- incompetența sau neglijența în serviciu;

Faptele care pot constitui subiectul unei avertizări în interes public

- evaluări neobiective ale personalului în procesul de recrutare, selectare, promovare, retrogradare și eliberare din funcție;
- încălcări ale procedurilor administrative sau stabilirea unor proceduri interne cu nerespectarea legii;
- emiterea de acte administrative sau de altă natură care servesc interese de grup sau clientelare;
- administrarea defectuoasă sau frauduloasă a patrimoniului public și privat al autorităților publice, instituțiilor publice și al celorlalte unități prevăzute la art. 2;
- încălcarea altor dispoziții legale care impun respectarea principiului bunei administrări și cel al ocrotirii interesului public.

Sesizarea poate fi adresată cumulativ sau separat:

- șefului ierarhic al persoanei care a încălcat prevederile legale;
- conducătorului autorității publice, instituției publice sau al unității bugetare din care face parte persoana care a încălcat prevederile legale sau în care se semnalează practica ilegală, chiar dacă nu se poate identifica exact făptuitorul;
- comisiilor de disciplină sau altor organisme similare din cadrul autorității publice, instituției publice sau al unității din care face parte persoana care a încălcat legea;

Sesizarea poate fi adresată cumulativ sau separat:

- organelor judiciare;
- organelor însărcinate cu constatarea și cercetarea conflictelor de interese și a incompatibilităților;
- comisiilor parlamentare;
- mass-media;
- organizațiilor profesionale, sindicale sau patronale;
- organizațiilor neguvernamentale.

Măsuri de protecție împotriva eventualelor represalii

- La cererea avertizorului cercetat disciplinar ca urmare a unui act de avertizare, comisiile de disciplină sau alte organisme similare au obligația, instituită prin art. 7 lit. b) din Legea nr. 571/2004, de a invita presa și un reprezentant al sindicatului sau al asociației profesionale. Anunțul se face prin comunicat pe pagina de internet a autorității publice, instituției publice sau a unității bugetare, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de ședința, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate.
- În situația în care cel reclamat prin avertizarea în interes public este șef ierarhic, direct sau indirect, ori are atribuții de control, inspecție și evaluare a avertizorului, comisia de disciplină sau alt organism similar va asigura protecția avertizorului, ascunzându-i identitatea.

Exercițiu - Speța 1

Un funcționar public a făcut parte din echipa care în anul 2016 a efectuat controlul la DSVSA București, finalizat prin întocmirea Raportului privind controalele efectuate la DSVSA București, prin care au fost constatate încălcări ale reglementarilor în vigoare. Ca urmare a raportului, în anul 2017, a fost sesizată Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism - Structura centrală, precum și Direcția Națională Anticorupție. Prin Ordinul nr. 314/22.01.2019, emis de ANSVSA, s-a dispus detașarea funcționarului public, fără acordul său, pe o funcție inferioară, de la ANSVSA la DSVSA București, chiar entitatea a cărei activitate a făcut obiectul controlului efectuat de către funcționar în anul 2016 și al sesizărilor către DIICOT și DNA.

Întrebări:

1. Argumentați dacă funcționarul public este avertizor în interes public și poate beneficia de protecția Legii nr. 571/2004.
2. Argumentați dacă Ordinul nr. 314/2019 poate fi privit ca o sancțiune indirectă pentru actul de avertizare.

Exercițiu - Speța 2

Un salariat al unei companii naționale (personal contractual) a participat, în data de 15 martie 2016, la postul de televiziune Realitatea TV la emisiunea „Jocuri de putere” fără a obține în prealabil un acord din partea companiei pentru a putea participa la aceasta emisiune. Încă de la începutul emisiunii, la momentul prezentării invitațiilor, salariatul a menționat calitatea sa de secretar general al sindicatului din cadrul companiei. În cadrul emisiunii salariatul a făcut afirmații cu privire la cunoștințele slabe tehnice și profesionale ale superiorul ierarhic, lipsa de oportunitate a externalizării unor servicii, nelegalitatea concursurilor organizate și încălcarea regulamentului de recrutare și promovare de către managementul companiei. La data de 21.09.2016, compania națională a emis Decizia nr. 742/2016 prin care s-a dispus sancționarea disciplinară a salariatului cu reducerea salariului de bază pe o durată de o lună, cu 5 %. Salariatul nu a invocat în fața comisiei de disciplină prevederile Legii nr. 571/2004.

Exercițiu - Speța 2

Întrebări:

1. Argumentați dacă salariatul este avertizor în interes public și poate beneficia de protecția Legii nr. 571/2004.
2. Argumentați dacă funcția de lider sindical îi conferea mai multă libertate de exprimare decât cea de simplu salariat.

